

Guerra

Â

Fa pocs dies que, a la nostra ciutat, es va portar una visita guiada per diversos espais emblemàtics a fi de recordar la repressió produïda en la passada guerra civil del 1936-1939. Un magnífic exercici de memòria històrica i de restitució de la dignitat de les persones que patiren la repressió. Des de fa ja una colla d'anys tenim a Manresa un grup d'historiadors -l'ànima dels quals és en Joaquim Aloy- que fan una pacient i eficient tasca de documentació i de divulgació (amb una excel·lent pàgina web) i retolació (alguns amb plaques amb codis QR) dels indrets objecte dels itineraris que han preparat. Així hom va fer una ruta pel refugi antiaeri de l'escola Renaixença, la plaça de Sant Domènec (on hi havia una església gòtica que es va enderrocar), l'institut Lluís de Peguera (hospital militar i tribunal de guerra franquista) o els llocs on hi havia les cases on van viure els deportats pel règim nazi, que són identificables gràcies a unes llambordes singulars de metall on hi ha gravat el nom de cada persona.

Sempre que es fa una tasca així hom té la lògica esperança que serà la darrera contesa bèl·lica. Però, malgrat que portem, sortosament, força anys sense sang vessada a casa nostra, la veritat és que no s'està mai vacunat del tot. Semblava, ingènuament, que la generalització de la democràcia i de l'estat del benestar al primer món, juntament amb l'existència d'organismes internacionals com l'ONU, les guerres clàssiques anirien de baixa. Ha estat debades. Ara mateix els interessos de nombrosos països i les seves oligarquies econòmiques provoquen nombrosos conflictes oberts, de caràcter nacional, religiós o econòmic; o una barreja de tot plegat. No cal fer-ne la llista completa, però nombrosos punts del continent africà són un vesper permanent i, al proper Orient, la guerra de Síria sembla enquistada, com també la situació de Palestina o del Kurdistan.

Al nostre país també tenim ara mateix una nova guerra: de l'estat espanyol contra la República Catalana. Un episodi més de la tradicional animadversió contra la realitat cultural i política catalana, per part d'una Castella disfressada d'Espanya, que en té segrestat el concepte i es vol uniforme i centralitzada. Si hem de ser rigorosos, possiblement no podem parlar de conflicte bèl·lic pròpiament dit. En efecte, no hi ha un xoc militar entre dos exèrcits regulars a la manera clàssica. No hi ha tampoc, com pretenen dir alguns, una societat dividida que s'enfronta identitàriament. Es tracta d'una dialèctica entre democràcia i immobilisme. Pel respecte per un poble mil·lenari, obert i un grup fortament ideologitzat que ha fet de la seva espanyolitat gairebé un dogma de fe.

Sí que hi ha, però, una lluita ferotge portada a terme des del poder judicial i policial, tant a nivell formal com a través de les clavegueres. Amb coacció, ostatges o presoners de guerra i amb nombrosos elements infiltrats que boicotegen sistemàticament, buscant la confrontació més primària. Segurament, es tracta d'una situació diferent, amb una lluita a nivell tecnicolegal i amb grans manifestacions al carrer. I on també la informació que corre per les xarxes socials esdevé un element important de la confrontació. I tot plegat en un context d'implosió d'un règim corrupte i decadent. Tal vegada aquí s'està produint una guerra 2.0, de resultat incert i amb un punt romàntic per la seva implicació decidida de la societat. Sigui quin sigui el resultat -jo no amago pas que tinc confiança que Catalunya esdevingui un estat independent-, els historiadors del futur crec que també l'hauran de considerar una "guerra", encara que sigui dins d'uns paràmetres singulars i unes estratègies sovint confuses.